

אין עוד קומוזין. יש קייטרינג ואוכל סיני. דור חדש. עולם חדש.

בעיני דור שלם של יוצאי תנועות הנוער היה זה ידועה מדיהמה. תלמידים של בית-ספר תיכוני. יוקרתי בירושלים, כך נאמר, יצאו לטיול ליסהמלח. הם אכלו שם ארוחה סינית, שהובאה להם על-ידי שרות של "קייטרינג". הארוחה הוד מנה על-ידי הנהלת בית-הספר, וכל ההורים חוייבו לשלם את מחירה. יש ידיעות קטנות, המכילות הרבה. זוהי אחת מהן.

דורות של צעירים, מאז ראשית היישוב החדש, הכירו את חוויית הטיול, הקומוזין, השינה ליד המדורה, ארוחות הביצים הקשות והסנדוויצ'ים. זוהי חוויית הנוער של כמעט כל נער ארצישראלי, אחת החוויות שהעשירו את עולמו הנפשי ושעזרו לו להכות שורשים בארמת הארץ.

טיול דה-לובס — לינה בבתי-מלון וארוחות של "קייטרינג" — לא במיקרה אין תרגום עברי למושג אמריקאי זה — מסמלים את סופו של עולם שלם, ולידתו של עולם חדש: עולם ללא נעורים אמיתיים, של פינוק מיל-רות, של חוסר-שיוויון וגבול צעיר, של "יוק רתיים" וחסר-יוקרה. ובמילא: עולם שקל להעתיקו ללוסיאנג'לס. לא קשה לרמזין מה יהיה המשך ררכו של דור, שאלה הם נעוריו.

ההסתדרות

ניצחון מסוכן

עוד ניצחון כזה — ומיפלגת העבודה

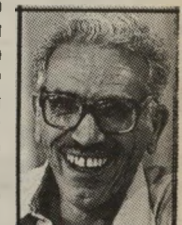
תהיה מיפלגה אבודה

זה היה ניצחון מרשים של מיפלגת העבודה. ניצחון מסוכן. יש ניצחונות מסוכנים הקרויים על שמו של פירווס, מלך אפירוס, שניצח את הרומים אים בשנת 279 לפנה"ס. הוא שילם מחיר יקר בחללים, עד כי שכרה-ניצחון יצא בהפסדו. יש ניצחונות מסוכנים עוד יותר. אלה הם הניצחונות המסרימים בלב המנצח ביטחון עצמי כה מופרז וכוזב, עד כי הוא מניח את פיתוח כוחו ומתייחס כביטול ליריביו. כזה היה ניצחון-הניצחון במילחמת-ששת-הימים, שהוביל לאסון של יום-כיפור.

המערך: "ידיה בי סדר" מיפלגת-העבודה זקוקה לרפורמה יסודית, לשינוי גמור של גישתה, ובראש ובראשונה לשינוי גמור של הנהגתה. מצבה רומה לזה של הנהגת גרמניה המיוזרחית לפני המפלות. אחרי כישלונותיה בנחירות לכנסת וככי חירות בעיריות, החלה מתחזקת הכרה זו גם במיפלגת-העבודה. הניצחון בהסתדרות לא כלם רק את מסע הניצחונות של הליכוד, שיצא בשן ועין. הוא עלול לעצור גם את ההתפתחות של מיפלגת העבודה.

עוד לא נדמו שאגות-השימה, כאשר כבר נשמעה נימה חדשה זו. צעירים יחסית. וזוהי חרטה, הכרוי ישראל קיסר. יצאנו לדרכי חדשה, אמר מיכה חריש, מזכיר המיפלגה. ואילו שומעון פרס שמע שביעות רצון, כגמי שאומרי: אמרתי לך, יהיה בסדר" הוא ליגלג על הרישה לב, בקביעות.

יתכן כי יום הניצחון בהסתדרות יהיה

קיסר

רדיהרין פלדמן: מה שפלדמן עושה הוא פסול. "בכיר" הוסיף לראיון מוזר זה אזהרה: אם תתערער סמכותו של בית-המישפט, יתמוטט גם הופש-הדיבור. רק בית-המישפט מגן עליו. "קשר שמאלני". כאשר דנקנר תקף את הראיון הזה, התנפלו עליו כמה עמיתים. העיתונאי עמוס כרוזר טען כי בית-המישפט הוא המוסר האחרון במדינה שנהנה עדיין מאמון הציבור, ועל כן אסור לפגוע בו. העיתונאי-החדש דן מרגלית אף הרחיק לכת וטען שקיים קשר "שמאלני" להריסת בית-המישפט. פן יהפוך למכשיר של דיכוי.

מדינות

הנקודה היהודית

מי פוחד מפני גרמניה

מאוחדת? ומדוע?

העולם כולו עקב ברריכות אחרי המאורע עות בגרמניה (ראה הנוון. עמודים 98) אולם האורחים היהודיים במדינת-ישראל עקבו אחריהם ברריכות מיוחדת. הקולות הגרמניים שבקעו ממכשיר-הטלוויזיה עוררו זיכרונות. ברדי-כלל היתה התגובה פשטנית: גרמנ"יה המאוחדת גרמה לשואה. אם גרמניה תתאחד מחדש, היא תהיה שוב אנטי-שמית.

לחשש זה לא היה בסיס הגיוני. הוא דומה לחשש של אדם ששודר על-ידי גנב שהתחבא מתחת למיטה. הוא בטוח שגם בפעם הבאה יארכו לו השודר מתחת למיטה. אולם השודר הבא יכול לארוך בחדר-המדריגות, או ברחוב. גרמניה למדה לקח שלא אצלנו על-ידיהם בדורות הקרובים. היא שילמה מחיר עצום עבור השיגעון הנאצי. אם יש דבר כמו חיסון נגד מחלות אידיאולוגיות, הרי גרמניה מחורטנת יותר מכל מדינה אחרת.

גרמניה המאוחדת עלולה לסכן את הסדר האירופי. היא לא תסכן את העם היהודי דווקא. האנטי-שמיות הבאים עלולים לדבר צר-פתי, רוסית או אנגלית. "שתי מליחמות". אחת הסיסמות שנו"קה השבוע פעמים רבות בארץ ובעולם, בלי מחשבה יתרה, היתה: גרמניה גרמה במאה זו לשת"י מליחמות-עולם... אין לה על מה לסמוך.

אין כל ספק לגבי מליחמת-העולם השני. נגיה, היא היתה כולה פרי שאיפותיו של אדולף היטלר. הוא, והוא בלבד, גרם לטבח, שנמשך שש שנים ושניספו בו עשרות מיל"יוני בני-אדם, ובניהם שישה מיליון יהודים שנצטוו ברם קל, וגם מיליוני גרמנים. אולם מקורה של מליחמת-העולם הראשון נה היה הרכה יותר מסובך.

אמנם, המדינות המנצחות כפו על גרמניה חוזה-שלום ("חוזה-ורסאי") שהטיל עליה את האשמה הבלבדית למליחמה. מכיוון שהגרמנים האמינו כי האשמה זו היא עליהם, תרם חוזה זה רבות לעליית תנועתו של היטלר, שרשמה על דיגלה את ביטולו.

מליחמת-העולם הראשונה פרצה בעיקבות רציחת יורש-העולם האוסטרי בידי לאומן סר-בלי בעיר סראייבו, ביוגוסלביה דהיום. האוסטרים ששו לקראת המליחמה בסרביה, והקריטרות של הצאר הרוסי ששה לקראת מליחמה באוסטריה. שתי מדינות אלה — אוסטריה ורוסיה — היו האשמות העיקריות בהרפתקה שהפכה תבערה עולמית.

רק בשורה השנייה נפלה האשמה על הקריטר גרמני ועל צרפת. ברגע שרוסיה פתחה בתהליך האיטי של גיוס כללי, נאלץ הצבא הגרמני לצאת למליחמה, מכיוון שכל תוכניתו היו מבוססות על אסטרטגיה של מכה מונעת. גרמניה פלשה לצרפת, בעלת-בריתה של רוסיה, כדי להכריעה לפני שהצבא הרוסי יגיע לגבולה.

דבר נותר רק אישום אחד: מיקאדו הרפיים במכון שלו חוברת בערבית, שיעצה לעצירים איך להחזיק מעמד מול שיטות-החקירה של הש"כ ("לחץ גופני מתון"). בית-המישפט קיבל את טענת התביעה, שהחוברת הורפסה מטעם החזית העממית לשיחרור פלסטין. מיקאדו טען שלא ידע מי עומד מאחורי החוברת.

ברור כי מיקאדו הוא אידיאליסט, שפעל מתוך נימוקים מצפוניים — גם אם מטרותיו אינן מקובלות על הציבור. העונש שהוטל עליו נראה לרבים כבלתי-סביר, בשעה שמסתובבים במדינה עשרות אנשים שרצחו ערבים ושלא הועמדו לדין כלל, או שנשפטו לעונשים מגוחכים, וחלקם אף זכו בחנינה. כאשר נוסף מיקרה מיקאדו על מיקרהו לא אייבו נתן, שנשלח למאסר של חצי שנה בעוון פעילותו למען השלום, שחרגה מן המור תר-עלפי חוק פסול מעיקרו, זה מגריש את הסאה.

בנקאים ובני-אדם. פרשות אלה גרמו לוויכוח על מוסדות-החוק ומערכת-השיפוט, שלא היה כדוגמתו במדינה בחרפותו. שאלת הסאלות: האם קיים בישראל שיוור יון לפני החוק? או שמא תלויה מידת העונש במצואו של אדם ובחשקפתו המדינית? אין זו רק שאלה לגבי השיוויון בין יהודים וערבים. השאלה קיימת גם לגבי השיוויון בין יהודים בני מעמדות שונים.

השבוע נדון עוררדין לשלושה חודשי-מאסר בפועל מפני שאיחר כמה פעמים בהגן שבו רוחות למטה-הכנסה. פסק-הדין ניתן כיום שבו החליט היועץ המשפטי לממשלה שלא להגיש כתבי-אישום נגד מהגלי-הבנקאים לשי עבר, אילייהוון שגרמו למדינה נוקים בסך שמונה מיליארד דולר, בעיקבות הוויסות הבלתי-חוק של מניות הבנקים. טענתו של היועץ, שכמעט לא-יתאימו: בהבאת האנשים לדין אין "עניין לציבור" — אותו ציבור שהפסיד שמונה מיליארד דולר.

טענה שנייה: הבנקאים כבר נענשו די צורכם, כאשר הורחו מתפקדיהם — תוך תשלום פיזויים ופנסיות שהפכו אותם עשירי מופלגים.

"בכיר" שהוא שמגר. שאלות אלה באו בשעה שהתנהל ויכוח מר על עצם הזכות למתוח ביקורת בוטה על בתי-המישפט.

אחרי שורה של מאמר-ביקורת חריפים של העיתונאים אמנון דנקנר ושולמית הר אבו, המיפסטינס אנגירדו פלדמן ומשה נגני ועוד, הראיין "בכיר במערכת-המישפט" כמוסף חותם של על המישמר. חיש מהר נפוצה הידיעה כי ה"בכיר" אינו אלא נשיא בית-המישפט העליון, מאיר שמגר בכבודו ובעצמו.

ה"בכיר" התלונן כי כל מותחי הביקורת הם בעלי גוון פוליטי אחד — כשהכוונה היא להתנהה-שלום, או "השמאל". הוא העיר כי העונש שהוטל על אנשי דרך הניצוץ היה עונש מגוחך, ומתח ביקורת חריפה על ער

בריעבר יום שחור בתולדות המיפלגה, היום שבו הוחמצה ההזדמנות האחרונה לחולל בה רפורמה.

הליכוד: חוצפה. לכישלון הליכוד פנים רבות.

תעמולת הליכוד היתה עלובה. לא שי"קנו במיגרש שלנו, אמר יצחק שמיר. יותר מזה: רבים מאנשי הליכוד שונאים את ההסתדרות "בדם". הפקדת בני גבין על המערכה כמוסד שאינו חבר בו, ושאינו לו כל נגיעה בו, היתה שגיאה מדיהמה. הצבת יעקב שמאי כמועמד עליון היתה כמעט כגדר חוצפה. אולם יש משעמך עמוקה יותר לכישלון. חלק מסויים של הציבור נוטה להצביע בעד הליכוד ככל שנושא-הבחירות רחוק ומופשט יותר. אז ניתן לרגשות להשתולל. אבל כשה נוגע לו אישית, לעניינים קרובים ומובנים לו, ההתלהבות מן הליכוד פוחתת.

דבר אחד ברור: האופנה האומרת שהמדינה הולכת מימנה, ימינה, מימנה — אין לה על מה לסמוך. האיזון נשמר.

הערבים: לא לרק"ח. מעניין מה שקרה לרשימה הערבית המאוחדת.

היא לא קמה מתוך אהבה הרדית, אלא מתוך פחד. רק"ח פחדה לרדת אל מתחת לא-חזו-החסימה (3%), ועל כן הוסיטה יד לאווי ביה, שבמילא לא היה להם סיכוי להגיע לאחוז זה. כולם ביחד פחדו מפני האיסלאמיים.

פחד זה היה מוצדק. נראה כי ערבים רבים לא הצביעו בעד רשימה, שכראשה עומד אדם שהוא גם יהודי וגם קומוניסט.

הלקח לקראת הבחירות לכנסת: לא תקום רשימה ערבית מאוחדת בלי התנועה האיסלאמית, ולא תקום רשימה שבמרכזה עומדת רק"ח. רק"ח היא כוח שוקע ברחוב הערבית. מ"פ"ב: עזובה. האופוזיציה השמאלית העדיפה את מ"פ"ם, כהנהגת יאיר צבן, על רק"ח, כהנהגת רן כהן.

יתכן שהפריעו לה שביעות-הרצון-העצמי מית והאופי העיליתני של ר"ץ. מיפלגה זו אינה מצטיירת כמי שתיאבק על ענייני יום-יום של העוברים.

חוק שירות המערכת

כולם שווים לפני החוק.

האם יש השווים פחות?

הידיעה היתה מדיהמה. מיכאל ורשבסקי, איש השמאל הקיצוני, מוותיקי קבוצת מצפון. נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל. ורשבסקי, המכונה "מיקאדו", דמות ציורית של מהפכן מן המאה שעברה, עומד בראש מכון קטן הקרוי "המרכז למידע אל-טרנסטיבי". הוא מפרסם בקביעות עלון של מידע על המתרחש בשטחים הכבושים. מעצרו, שהיכה גלים בעולם, היה מלווה בפירסומים מרעישים ומנופחים. כסופו של